

OBNOVENÍ ZHOŘELECKÉ CESTY

1. Zhořelecká cesta

Zhořelecká cesta (Görlitzer Weg) vycházela ze Zhořelce (Görlitz) a směřovala na Zawidów (pův. Seidenberg) a Krásný Les (pův. Schönwald). Poté obcházela kopec Chlum a kolem Ludvíkova pod Smrkem vedla do Přebytku, kde se napojila na Starou slezskou cestu. První zachovaná písemná zmínka o poutích do Hejnic se týká právě této cesty. Pochází z účtu zhořeleckých radních ze dne 28.9.1408, v němž se píše: „*Když se Polag a Stange vrátili z válečného tažení, putovali k naší Paní do Hejnic*“. Největší význam měla cesta zřejmě v době, kdy kolem roku 1300 vznikl v Ludvíkově jeden z nejstarších kostelů v oblasti, který je písemně doložen v písemnostech proboštví Zawidów již v roce 1346. Význam cesty a obce Ludvíkova v poutích podtrhuje skutečnost, že v roce 1488 papež Bonifác VIII. udělil Ludvíkovu právo vydávat zde stodenní odpustky, které byly míšeňským biskupstvím ještě rozšířeny. Někteří historikové tvrdili, že Ludvíkov byl sám poutním místem, vždy však vycházeli z opisů listin, jejichž originál nebyl nikdy nalezen.

2. Obnovení Zhořelecké cesty

Původní trasy Zhořelecké cesty na území Ludvíkova pod Smrkem je vhodné využít k zaokruhování cest pro pěší a cyklisty, které vedou z Ludvíkova na Raspenavu a dále k Peklu (cyklotrasa č. 3006D) a někdejší cesty do Karolinthalu (Karolinino údolí je dnes součástí Pekla). Odtud je možné využít návaznosti na cyklotrasu č. 3063 a cyklostezku z Pekla do Hejnic. Tento návrh umožní lepší prostupnost Přírodního parku Peklo a návaznost na sídla Nové Město pod Smrkem a Ludvíkov pod Smrkem na severovýchodní straně, na jihovýchodní straně pak na Lázně Libverda a poutní místo Hejnice. Toto řešení eliminuje pro pěší a cyklisty nebezpečí kolize s motorovými vozidly a výrazně obohatí prostupnost krajiny.

Severo-jihní propojení frýdlantské oblasti pro pěší a cyklisty mimo provoz motorových vozidel dnes chybí. Obnova cesty se netýká jen Novoměstska a Ludvíkova pod Smrkem, nýbrž i obcí v severní části Frýdlanského výběžku. Severní část Zhořelecké cesty by v budoucnosti měla sloužit k propojení stanovišť na turistické stezce VIA SACRA na polském a německém území, měla by být i napojovací trasou Žitavské Svatojakubské cesty, která vede od polského Gniezna přes Zhořelec a Žitavu a dále českým územím přes Chrastavu, Český Dub na Prahu.

3. Aktuální stav Zhořelecké cesty

Část Zhořelecké cesty najdeme za Ludvíkovem při silnici ve směru do Raspenavy (cyklotrasa č. 3006) v místě, kde před válkou stávala Scholcova hospoda a dnes se tu nalézá farma Peklo. Zachovaný úsek vede od trafostanice jižním směrem kolem renovovaných božích muk „Dolní kaplička“ k lesu. Tato část cesty je dodnes v historickém majetku města Nové Město pod Smrkem. V horní části však cesta zanikla v rámci scelování pozemků za socialistické kolektivizace zemědělství. Dalším zachovaným úsekem je až cesta po bezejmenném hřbetu k osadě Přebytěk. Zanikla rovněž část cesty z křižovatky u farmy Peklo kolem kopce Chlum, kde vznikl vojenský prostor.

Severním směrem Zhořelecká cesta procházela oblastí nejstaršího osídlení na Frýdlantsku přes Krásný Les, Arnoltice, Pertoltice, Habartice do dnes polského Zawidowa a dále do Zhořelce. Jejím přesným průběhem ale neznáme. Zčásti se historická cesta změnila na silnici, zčásti na polní cesty, některé úseky zanikly.

4. Potřebné kroky k obnově Zhořelecké cesty

Obnovu Zhořelecké cesty je vhodné rozdělit na dvě etapy. Návrh první etapy zahrnuje část cesty na území Ludvíkova pod Smrkem, který je částí Nového Města, a Pekla, které je částí Raspenavy. Obnova vyžaduje následující provedení kroků:

- návrh trasy s využitím pozemků ve vlastnictví měst Nové Město pod Smrkem a Raspenavy, pozemků ve vlastnictví Pozemkového fondu ČR, případně soukromých komunikací,
- projednání návrhu s vlastníky pozemků,
- získání podpory tohoto záměru ze strany samospráv uvedených měst,
- vypracování projektu rekonstrukce cest včetně polohopisného a výškopisného zaměření,
- podání žádosti o dotaci na realizaci projektu,
- realizace projektu,
- zapojení cesty do naučných stezek plánovaných v této oblasti.

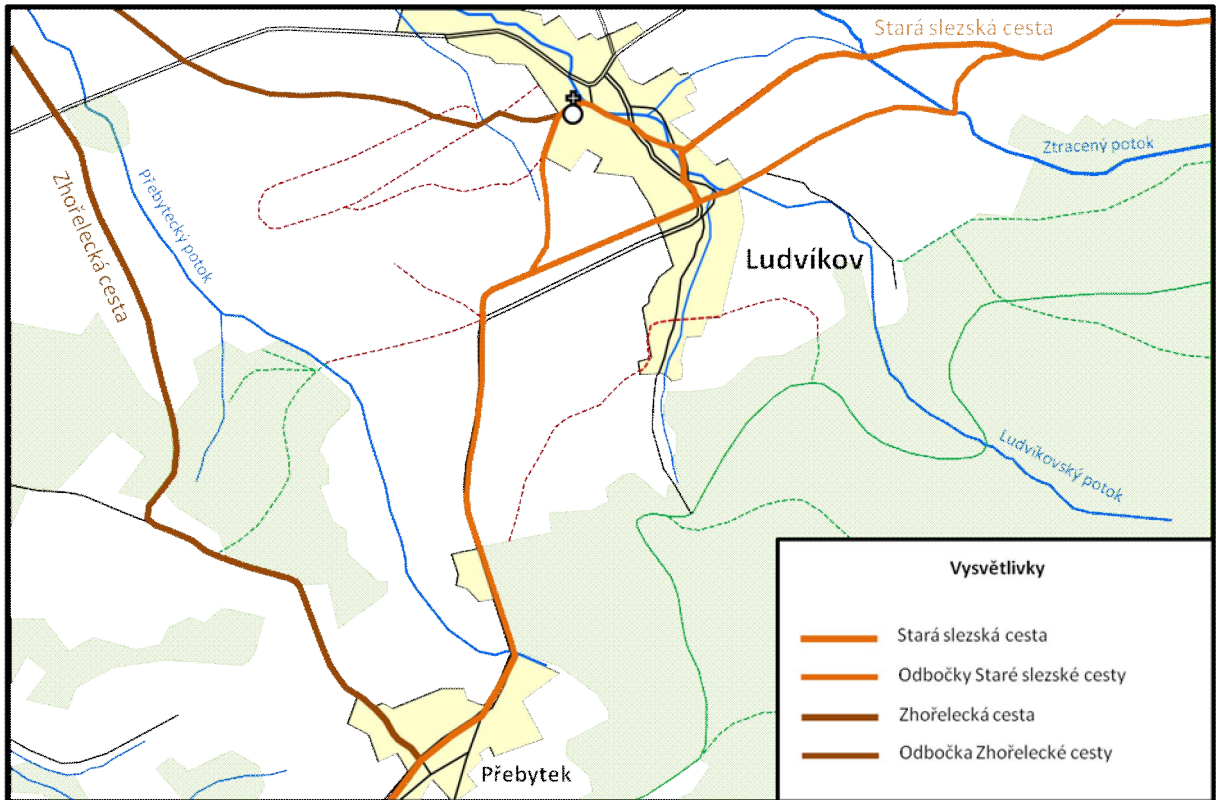
Druhá etapa spočívající v obnově severní části Zhořelecké cesty mimo území Novoměstska a Ludvíkova pod Smrkem vyžaduje získání široké podpory samospráv příslušných obcí na severu Frýdlantského výběžku i subjektů na území sousedících zemí - Německa a Polska.

Nezbytností je určité nadšení pro myšlenku nového využití poutních cest, jeho rozpracování a propagace. Na poutní cesty lze navázat zajímavosti, které zůstávají dosud stranou zájmu, lze rozvíjet služby pro cestovní ruch venkovského charakteru. Obnova vyžaduje tyto kroky:

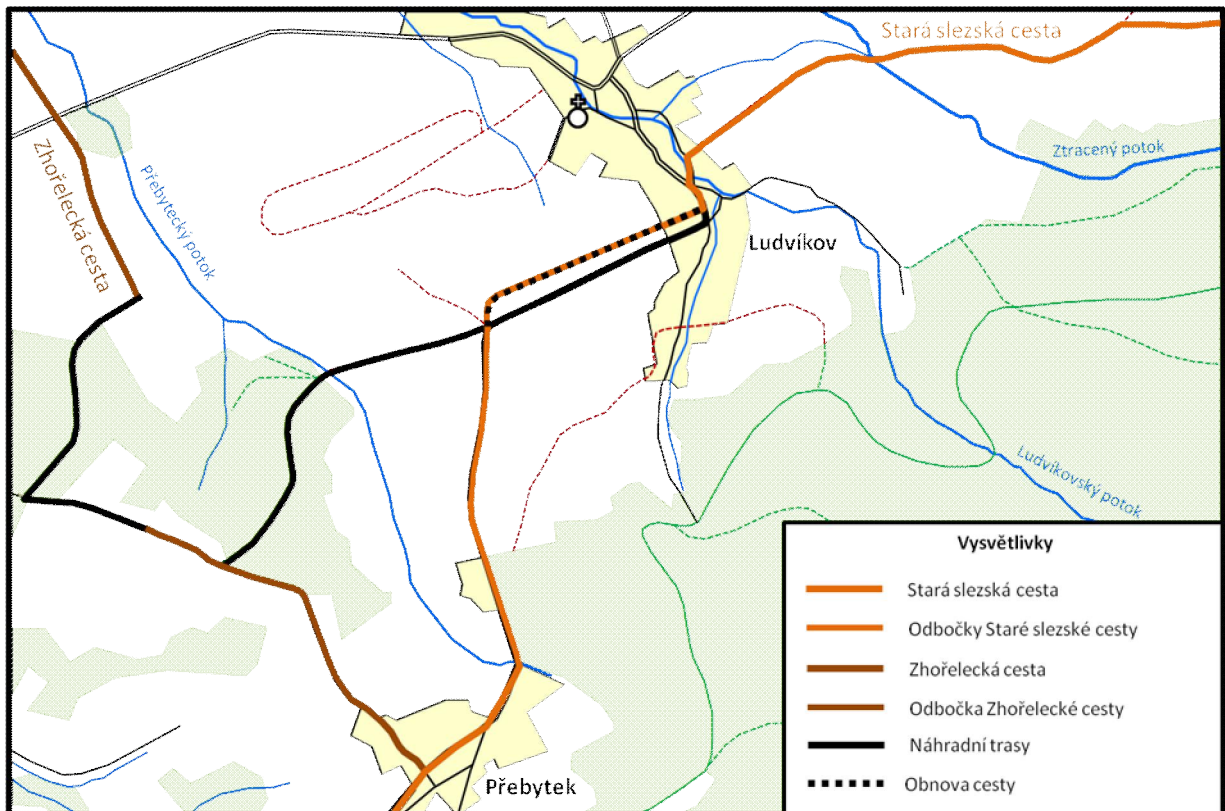
- průzkum stávajících cest mimo silnice s provozem motorových vozidel, které lze využít jako trasy náhradní pro pěší a cyklisty,
- vytipování nových tras a zjištění vlastníků pozemků,
- projednání záměru a návrh řešení,
- zaměření cest, vypracování projektu a jeho projednání,
- realizace projektu,
- vytvoření sítě poskytovatelů služeb v cestovním ruchu na venkově,
- propagace v rámci mezinárodních nabídek.

Krok jmenovaný v závěru přehledu je vhodné řešit okamžitě i pro současné nabídky, protože VIA SACRA a její zastávky jsou prezentované pro oblast Lužických hor a Ještědského hřbetu.

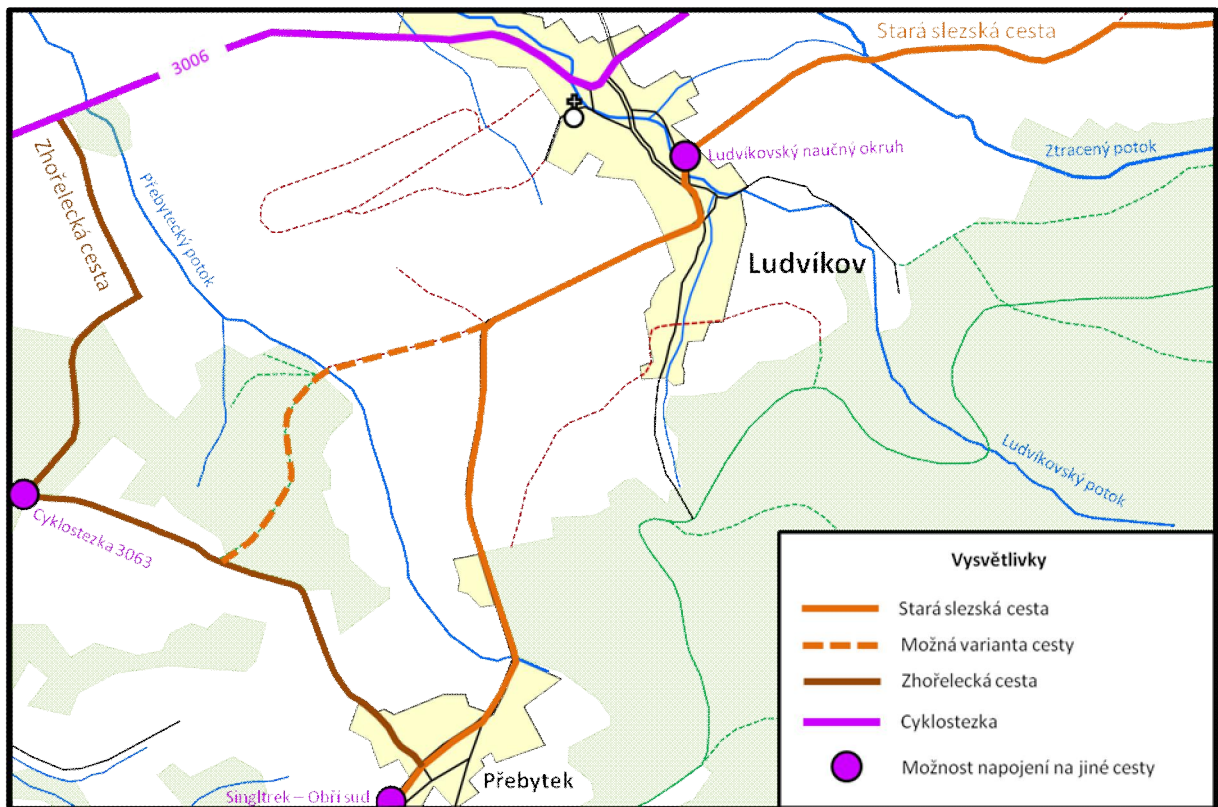
O Jizerských horách jako stanovišti kostela Navštívení Panny Marie v Hejnicích chybí i v českých prospektech ostatních zastávek jakákoliv zmínka! Zcela nedostatečné jsou většinou informace na internetu v české jazykové verzi. Z tohoto důvodu je také spolupráce se subjekty v blízkém příhraničí nízká, případně úplně chybí.

Průběh Zhořelecké cesty a Staré slezské cesty kolem Ludvíkova

Náhradní trasy zaniklých úseků poutních cest

Návaznosti poutních cest u Ludvíkova na další cesty